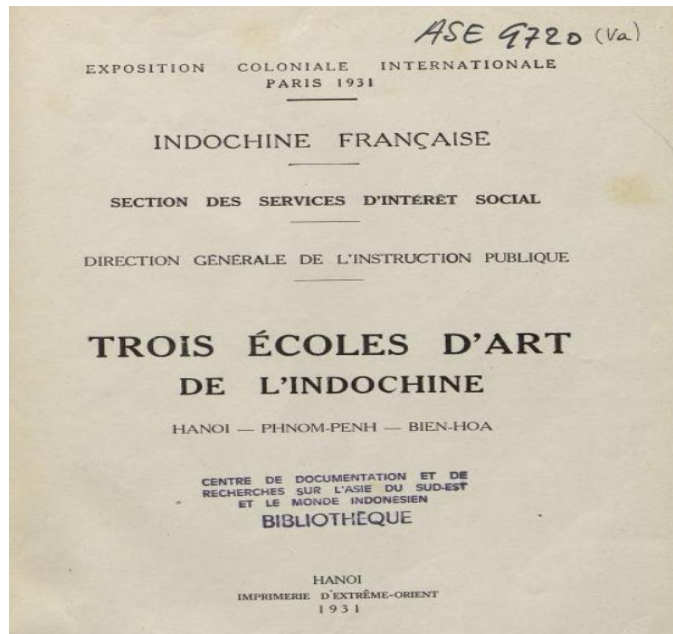

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Trường Mỹ Thuật Biên-Hoà** được đồng hương **Huỳnh H. Hiền** sưu tầm gửi về đóng góp trên diễn đàn Hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

TRƯỜNG MỸ THUẬT BIÊN-HOÀ

Trường Mỹ Thuật Biên-Hoà là một trường cùng với các Trường Mỹ Thuật Gia-Định và Thủ-Dầu-Một trong nhóm các Trường Mỹ Thuật Nam-Kỳ. Trong quá trình tổ chức lại từ năm 1926 dưới sự hướng dẫn chung của ông Besson, họa sĩ và giáo viên về tài nguyên của giải thưởng Đông Dương. Trong số ba trường, Biên-

Hoà là nơi đầu tiên sản xuất các tác phẩm mang tính địa phương và giá trị nghệ thuật trong hai lĩnh vực chuyên môn: gốm sứ và đồ đồng.

Trường Mỹ Thuật Biên-Hoà có thể là một ví dụ về tổ chức và hoạt động của một trường mỹ thuật ứng dụng ở đất nước An-Nam, khi mà phạm vi và ảnh hưởng hoạt động của trường được mở rộng sau nhiều năm tồn tại, cũng như ảnh hưởng của việc sản xuất các hiện phẩm của trường.

Trường hoạt động dưới sự hướng dẫn của hai giáo viên Châu-Âu, một người phụ trách mảng gốm sứ, người kia phụ trách mảng đúc. Những giáo viên này cố gắng hướng dẫn, trong khi tôn trọng sự tìm hiểu và bản năng tự nhiên của học sinh An Nam, để họ tạo dựng nên nghệ thuật Trung Quốc hoặc An Nam, và dạy họ nhìn hiểu vẻ đẹp của tỷ lệ và đường nét mỹ thuật.

Học sinh An-Nam thường biểu lộ kỹ năng thực sự và cảm nhận được nét nghệ thuật, nhưng điều này cần được hướng dẫn rất cẩn thận, nếu không, họ có xu hướng diễn giải một cách đơn giản mà không hiểu rõ những nghệ thuật hiện đại văn minh có thể xuất hiện trước mắt họ hoặc diễn đạt nghệ thuật bản địa mà vẻ đẹp của nó có thể đã bị quên lãng. Tránh được những lỗi này mà không làm giảm khả năng tự nhiên của người An Nam, đó là vai trò thiết yếu của giáo viên Châu-Âu. Vị giáo viên này phải tuân thủ một chiến thuật tương tự trong những cải tiến mà ông cho là cần thiết để mang lại kỹ thuật sản xuất, vì kỹ thuật này phải duy trì sự đơn giản và liên quan đến vật liệu sản xuất, vốn khá bình thường đối với gốm sứ nơi đất An-Nam. Mặt khác, thật thú vị khi không đi chệch quá nhiều so với kỹ thuật được sử dụng bởi các thợ thủ công cổ đại bấy giờ.

Trường Mỹ Thuật Biên-Hoà được tổ chức huấn nghệ gắn nếp dưới sự hướng dẫn của hai giáo viên kỹ thuật. Những người này được bổ nhiệm thêm năm giám sát viên bản địa: bao gồm bốn người sáng lập và một thợ tráng men, và hai quản đốc bản xứ: bao gồm một người nấu ăn và một người thợ đúc.

Hoạt Động Và Phương Hướng Giáo Dục

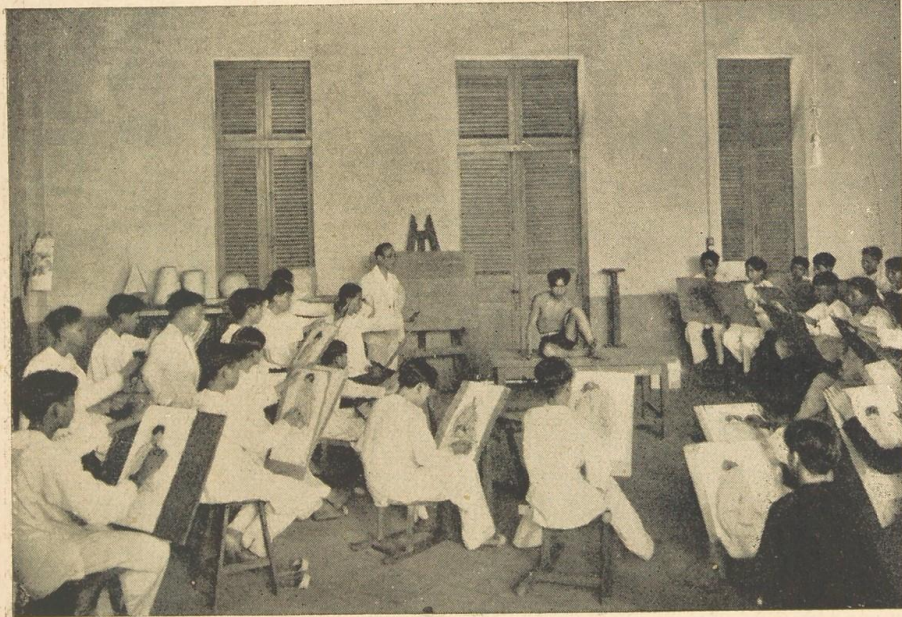
Trường Nghệ Thuật Biên Hoà có hai bộ phận: đúc và gốm sứ. Trong phần đúc, đúc sáp bị mất trước đây được thực hiện lại. Các đồ gốm được làm ở trường mỹ thuật Biên-Hoà đa phần là đồ đá. Ngôi trường cho phép những thanh niên An-Nam chọn phần này hay phần kia theo sở thích của mình. Họ được giữ lại trường hoặc gửi lại sau sáu tháng của một khoá đào tạo, khi kết thúc khoá học, giáo viên được phép đánh giá khả năng của họ.

Thời gian học là bảy năm: bốn năm học chánh thức cộng với ba năm đào tạo thêm, mà chỉ những học sinh đạt yêu cầu trong bốn năm học bình thường mới được nhận.

Chương trình tiếp theo của các bạn học sinh hai phần bao gồm:

1- Dạy vẽ tổng quát, vẽ hình, phác hoạ hình học, trang trí phẳng và mô hình hoá.

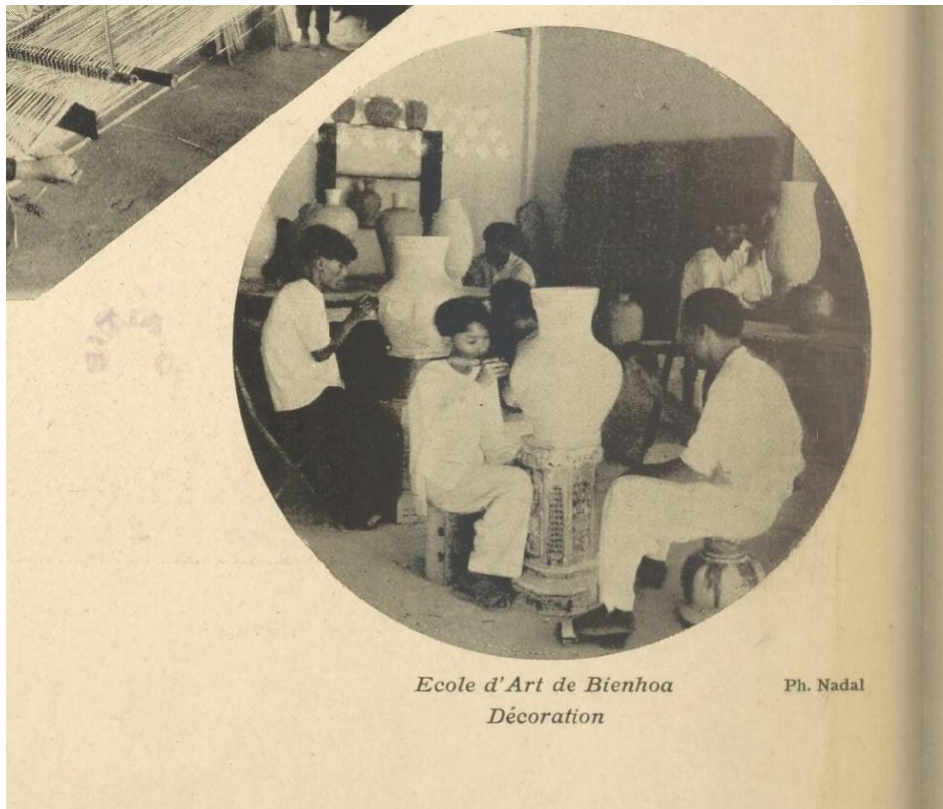
2- Giáo dục nghề nghiệp chuyên môn cho từng phần. Một đối tượng được tạo bởi mỗi học sinh lớp 4 hoàn toàn do họ thực hiện. Điều này ứng dụng với chương trình học tập và quy định tại Điều 68 Quy Định Chung Về Giáo Dục Nghề Nghiệp.

Ph. Nadal

Giadinh - Ecole de Dessin

Gốm Sứ

*Ecole d'Art de Bienhoa
Décoration*

Ph. Nadal

Đối với đồ gốm sứ, nguyên liệu sử dụng không được cao cho lắm, điều cần thiết là những đồ vật làm ra phải giữ được nét mộc mạc, giản dị.

Để duy trì sự hài hoà với những nguyên liệu thô này, thường học sinh cần phải quay trở lại nguồn gốc của nghệ thuật Trung-Quốc; đặc biệt là các sản phẩm của người Hán và thậm chí đôi khi lấy cảm hứng từ đồ gốm thời kỳ đồ đá mới với đồ trang trí màu đen hoặc nâu đỏ.

Các đồ trang trí bằng đá đóng dấu của Trung-Quốc cũng là tài liệu có giá trị để trang trí lớn cho các phòng lớn. Đối với việc sản xuất những chiếc bình trang trí này, người ta thêm vào loại đá sa thạch tinh xảo hơn và hạn chế hơn, được tráng một lớp men trắng hoặc men Trung-Quốc có màu xanh lá cây, xanh dương, vàng.

Đối với việc sản xuất các phần kiến trúc, chẳng hạn như đài phun nước, lớp phủ cũng được yêu cầu. Những họa văn kiến trúc này và các đường nét chính được rút ra một cách tự nhiên từ các biểu hiện của nghệ thuật cổ đại, cung điện hoặc chùa chiền của Trung-Quốc. Hai đài phun nước bằng đá sa thạch được thực hiện theo phương hướng này đã xuất hiện trong các triển lãm.

Loại lò nấu đồ gốm này là loại lò nằm của Trung-Quốc được nung bằng củi. Lò này dài 35m nhưng trong vùng chúng tôi thấy có những lò dài hơn nhiều, có khi tới 70-80m. Người bản địa nấu ăn trong những chiếc lò này dùng để đựng nước uống.

Đồ Đồng-Gang.

XV. — BRONZE DE BIEN-HOA.
PETIT BRÛLE-PARFUM, BRONZE PATINÉ VERT CLAIR.

Đồ đồng sản xuất tại Trường Mỹ Nghệ Biên-Hoà được đúc bằng sáp bị mất trước đây, giống như đồ đồng cổ của Trung-Quốc. Đối với các phương thức làm gang, ban hướng dẫn nhà trường đã cố gắng chỉ thay đổi ít nhất có thể những quy trình đã được các thợ thủ công địa phương sử dụng.

Đất làm khuôn (thu thập trong nước và trộn với trấu theo kiểu người An-Nam) có chất lượng đặc biệt, chống cháy tốt và cho phép khí đi qua trong quá trình nung chảy, tiếp tục được sử dụng. Mặt khác, một số sửa đổi nhất định phải được thực hiện đối với hợp kim của kim loại và đối với lớp si mà người bản địa hầu như không thay đổi.

Các nhà phê bình Trung-Quốc phân biệt ba lớp si:

- 1- Một cái được tạo ra trong lòng đất.
- 2- Cái kia trong nước.
- 3- Cái thứ ba trong không khí.

Ngoài ra, lớp si thứ 4 được tạo ra; người ta nói, trong lãng mộ: nó có màu xám nhạt, xanh xám, rất đẹp. Những lớp si này, không thể bắt chước bởi vẻ đẹp và sự hài hoà đơn điệu của nó, tuy nhiên vẫn truyền cảm hứng cho các nhà điêu khắc.

(Tác động của lửa, nước, axit được kết hợp khéo léo và định lượng có thể ở một mức độ nhất định, sau khi nghiên cứu kiên nhẫn và nhiều nỗ lực, để tô điểm cho đồ đồng bằng một lớp phủ rất đẹp trong một thời gian tương đối ngắn).

Tài Liệu

Các hiện vật do nhà trường sao chép đều là đồ đồng của Trung-Quốc hoặc An-Nam như lư hương, tượng thần, tượng Phật, mở thư, chặn giấy, v.v.

Người ta có thể thêm vào một vài tác phẩm nghệ thuật trang trí lấy cảm hứng từ Trung-Quốc; đồng thời áp dụng chúng vào nhu cầu của nền văn minh hiện đại. Thí dụ, chúng tôi sẽ trích dẫn một đài phun nước bằng đồng tượng trưng cho một con báo Trung-Quốc rất cách điệu đang đỡ một chiếc cốc sáu mặt có họa tiết trang trí là của Trung-Quốc; đèn điện trần, đèn, lọ mực, v.v...

Bán Và Cung Cấp Với Các Nhà Sản Xuất

Sản phẩm làm ra ở trường được bán cho khách du lịch, tiền thu được nộp vào kho bạc. Việc bán hàng có thể rất hữu ích, xem xét số lượng đơn đặt hàng. Thật không may, tương đối ít đồ vật được giao để bán, do số lượng thợ thủ công làm việc tại trường hạn chế.

Con số này sẽ tăng lên và tùy thuộc vào ảnh hưởng của trường nghệ thuật: - bởi các học sinh cũ được sự tham gia cùng học sinh mới, - các xưởng đúc nhỏ và xưởng gôm lân cận nơi các đồ vật thô hiện đang được sản xuất, - tu chính phương thức làm của họ và trả lại cho các đồ vật đã hoàn thành sự quyền rũ đã mất trong một thời gian dài trước đây.

Có được những điều kiện trên khuyến khích Trường Mỹ Thuật Biên-Hoà tiên phong đi trước để trường Mỹ Thuật Thủ-Dầu-Một đã may mắn nối bước theo sau.

Một số cựu học viên của Trường Mỹ Thuật Biên Hoà, được ban hướng dẫn tập hợp và giúp đỡ học sinh mới (vì việc lắp đặt loại này sẽ quá đắt đối với một mình họ) có thể thành lập một xưởng nhỏ nghiên cứu về men, sản xuất các mẫu mới, các sản phẩm độc đáo. Việc sản xuất này sẽ không gây hại cho những người thợ thủ

công từ bên ngoài, những người mà ngược lại, sẽ đến để tìm kiếm nguồn cảm hứng và lời khuyên.

Ngoài vai trò của giám đốc trường học, ngoài vai trò giáo dục học sinh về một nghề thủ công đặc biệt, họ còn phải tìm kiếm các đại lý bán hàng cho tất cả các sản phẩm này được sản xuất trong khu vực. Điển hình sự tổ chức qua hoạt động hoàn hảo ở Campuchia, họ nghĩ chắc chắn có thể mang lại kết quả tương tự ở Nam-Kỳ”.

Huỳnh H. Hiền

Tạm dịch

Trích trong "Trois ecoles d'art de l'indochine : Hanoi, Phnom-Penh, Bien-Hoa " - HANOI IMPRIMERIE D EXTRÊME-ORIENT - 1931